
Nové hodnocení vysokých škol

Nové hodnocení vysokých škol

LIDOVÉ NOVINY

16.02.2010, autor: RADKA KVAČKOVÁ

Hlásíte se na VŠ? Přinášíme pro vás typologii, která mapuje silné a slabší stránky veřejných univerzit i jejich jednotlivých fakult

V tomto a příštím vydání Akademie přinášíme hodnocení českých vysokých škol a fakult. O něco podobného jsme se ve spojení s odborníky pokoušeli i v minulých letech, ukázalo se ale, že vzniklé žebříčky v sobě nesou nebezpečí přílišného zjednodušení, a tím i zkreslení.

Dnešní vysoké školství už úplně neodpovídá tradičním představám. Skutečnost, že na nich studuje víc než polovina populace příslušného věku, vede k větší různorodosti. Školy začaly plnit řadu nových funkcí a zároveň přesahovat hranice států. V této mnohosti a rozmanitosti nemohou ovšem všechny dosahovat nadprůměrných výsledků v celé šíři svých činností, proto se různě profilují.

Některé mají předpoklady stát se mezinárodně uznávanými vědeckovýzkumnými univerzitami ("centre of excellence") v širokém spektru oborů, jiné se zaměřují pouze na omezený počet oblastí výzkumu a vývoje či vytvářejí podmínky pro úzkou specializaci. Některé vysoké školy své uplatnění spatřují zejména ve výuce, jiné směřují hlavní úsilí do rozvoje svého regionu, což může zahrnovat i různé vzdělávací služby pro dospělé, ale také přenos znalostí nebo výsledků aplikovaného výzkumu mezi malé a střední podniky.

K porovnávání přitom často chybí všeobecně přístupné a srozumitelné, nebo dokonce srovnatelné informace o těchto zaměřeních a funkcích. Hodnotící žebříčky, které se v posledních letech ve světě objevují, se většinou zaměřují pouze na nejsnáze měřitelné ukazatele, jako je například výkonnost škol ve vědě a výzkumu či podíl doktorandů na počtu všech studentů. Tím ovšem rozmanitost funkcí škol nepřipustně redukuje. Vlastně je tlačí do činností, které pro ně nemusí být vůbec efektivní.

Z uvedených důvodů vznikla v posledních letech řada nových celoevropských i národních projektů, které mají srovnávat vysoké školy podle jejich různých funkcí. Výsledkem podobných srovnání ovšem už nemohou být žebříčky, jak je známe dosud, ale spíše informace o tom, v čem spočívají silné stránky té které vysoké školy, jaké jsou její hlavní charakteristiky, kam míří.

Tímto směrem se letos vydaly i Lidové noviny. Jan Koucký a Aleš Bartušek ze Střediska vzdělávací politiky Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy v Praze (SVP), které s podporou ministerstva školství rozvíjí typologii českých vysokých škol, zpracovali pro přílohu Akademie sérii tabulek a ukazatelů hodnotících jak vysoké školy jako takové, tak i fakulty v celkem deseti oborových skupinách. K jejich čtení stačí vědět jediné: čím víc hvězdiček, tím lepší hodnocení.

Dnes přinášíme první část, 23. února pokračujeme fakultami: technickými, přírodovědeckými, chemicko-technologickými, zemědělskými a veterinárními.